

Svea hovrätt
 Miljööverdomstolen

NACKA TINGSRÄTT
 Enhet 3
 Överklagandet har kommit in
 inom rätt tid.

T. Andersson

Ink. till Svea hovrätt:
 REGISTRATORSKONTORET

2009-04-16

Dnr.....

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2009-04-09

Akt...../.....

Aktbil.....

ÖVERKLAGANDE OCH ANSÖKAN OM PRÖVNINGSTILLSTÅND

Klagande: AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
 org. nr. 556016-9095
 115 77 Stockholm

Ombud: advokaten Per Molander
 Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
 Box 1711
 111 87 Stockholm
 Tfn: 08-59 50 60 00 vx
 Fax: 08-59 50 60 01
 E-post: pmo@msa.se

Ink. till Miljööver-
 domstolen 2009-04-16
 Mål nr M 3067-09:1311
 Aktbil. 1

**Överklagat
 avgörande:** Nacka tingsrätts, miljödomstolen, deldom den 26 mars 2009
 i mål nr M 1442-07

Med stöd av tidigare ingiven fullmakt överklagar jag härmed för AB Fortum Värme samägt med Stockholms stads (bolaget) räkning rubricerad dom och ansöker om prövningstillstånd.

Bolaget hemställer om anstånd att utveckla yrkande och grunder för överklagandet och ansökan om prövningstillstånd till och med den 30 april 2009.

Stockholm den 7 april 2009
 AB FORTUM VÄRME SAMÄGT MED STOCKHOLMS STAD genom

Per Molander
 Per Molander
 (enligt fullmakt)

2009-09-01

Dnr.....

Svea hovrätt, Miljööverdomstolen
Box 2290
103 17 Stockholm

*e-post inlä. 30/4-09**4.5.09
M3067-09/131
3*

KOMPLETTERING AV ÖVERKLAGANDE

**Mål nr M 3067-09, rotel 1311, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
angående prövotidsfrågor vid Högdalens kraftvärmeanläggning**

Miljööverdomstolens föreläggande den 17 april 2009 (aktbil 2) återopas. AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad (bolaget) anför följande till utveckling av sitt överklagan-de.

1. Yrkande

- (i) Bolaget yrkar att Miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
- (ii) Bolaget yrkar att Miljööverdomstolen ändrar miljödomstolens deldom såvitt avser utredningsuppdraget U1 och förordnar att detta får följande lydelse:
 - U1 Bolaget ska utreda de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att genom membranteknik återföra kondensat från rök-gaskondenseringen på pannorna P1-P3, P4 och P6 till processen. Bolaget ska genomföra ytterligare undersökningar av det dagvatten som uppkommer inom anläggningen och vid behov vidta utsläpps begränsande åtgärder. Bolaget ska också utreda föroreningsinnehåll och -mängder i de delflöden som inte kan återvinnas till processen samt föreslå lämplig utsläppspunkt för det vatten som ska avledas till recipient.

2009-09-01

Dnr.....

- (iii) Bolaget yrkar att Miljööverdomstolen ändrar miljödomstolens deldom såvitt avser tiden för ingivande av prøvotidsredovisning och förordnar att utredningen, inklusive förslag till slutliga villkor, ska ges in till miljödomstolen senast ett år efter lagakraftvunnen dom.

2. Utveckling av talan

2.1 Bakgrund

Stockholms tingsrätt, miljödomstolen, lämnade i deldom den 10 juni 2002 bolaget tillstånd till fortsatt och utvidgad verksamhet vid Högdalens kraftvärmeverk i Stockholm, bl.a. uppförande av en ny fastbränsleeldad kraftvärmepanna P4 med rökgaskondensering. Avgörandet av villkor för utsläpp till vatten sköts upp under en prøvotid under vilken bolaget skulle vidta vissa utredningar och åtgärder. I deldom den 21 september 2004 förlängdes prøvotiden, bl.a. eftersom panna P4 ännu inte hade tagits i drift.

Bolagets prøvotidsredovisning i den förlängda prøvotiden har resulterat i den nu överklagade deldomen.

Som framgår av deldomen har bolaget vidtagit utredningar och åtgärder med avseende på slaggvatten som uppkommer i verksamheten och i den delen har miljödomstolen, i enlighet med bolagets förslag, avslutat prøvotiden.

De återstående frågorna i prøvotidsärendet är

- a) förutsättningarna för rening av kondensat från rökgaskondensering så att det kan återföras till processen,
- b) förutsättningarna för uppsamling och omhändertagande av dagvatten från tak- och utomhusytor mm,
- c) utsläppspunkt för det samlade dagvattnet från anläggningen, och
- d) föroreningsinnehållet (halter och mängder) i det samlade dagvattenutsläppet.

2009-09-01

När det gäller punkterna b) och d) har miljödomstolen förordnat i enlighet med bolagets förslag. Bolagets överklagande är därför begränsat till punkterna a) och c).

2.2 Skälen till överklagandet

2.2.1 Bolagets talan i miljödomstolen

Vid Högdalenverket uppkommer två delflöden med rökgaskondensat, ett från kondensatreningen på pannorna P1-P3 och P6 och ett från kondensatreningen på panna P4. Volymmässigt är dessa flöden ungefär lika stora om man ser över en årscykel, ca 130 000 m³/år. Flödet varierar dock kraftigt över året, beroende på hur anläggningen och de olika pannorna körs.

Under prövotiden har bolaget utrett förutsättningarna att genom rening med membran-teknik av ca 130 000 m³/år (motsvarande den årliga kondensatmängden från pannorna P1-P3 och P6) erhålla ett vatten som är så rent att det kan återföras till processen. Bolaget har också redovisat en detaljerad teknisk utformning m.m. för en sådan reningsanläggning. Skälet till att bolaget inte redovisat förutsättningarna för membranrening av hela kondensatmängden, även det från panna P4, är att det inte föreligger behov av processvatten i sådana mängder. Denna bedömning grundas bl.a. på riskerna med att ersätta allt råvatten med renat kondensat och på antaganden om behovet av spädmatning till fjärrvärmenätet.

Vid miljödomstolens huvudförhandling har bolaget redovisat en kostnadskalkyl för installation av den aktuella reningsanläggningen (ca 10 Mkr) tillsammans med en bedömning av vilken utsläppsminskning som skulle kunna uppnås, se tabellen på sid. 24 i deldomen.

Mot bakgrund av den marginella utsläppsminskningen som en installation skulle medföra har bolaget bestritt att reservationslöst installera membranrening av ca 130 000 m³/år kondensat. Bolaget framhöll att sådan installation kan accepteras endast under förutsättning att rökgaskondenseringen vid Högdalen inte belastas med ytterligare väsentliga kostnader för byte av utsläppspunkt och recipient för kondensatet. Om kostnaden för att hantera kondensatet blir alltför hög kan nämligen effekten bli att bolaget tvingas att ompröva förutsättningarna för drift av anläggningarna för rökgaskondense-

Dnr.....

ring; - vid utebliven kondensering avgår förekommande metaller istället till luften via skorstenen.

När det gäller utsläppspunkt och recipient leds för närvarande kondensat och dagvatten från tak och utomhusytor som ett samlat dagvatten till det befintliga dagvattennätet för utsläpp i Mälaren. Inom ramen för prövotiden har bolaget utrett behövliga åtgärder, och därmed förenade kostnader, för att istället leda det samlade dagvattnet till Saltsjön. För att byta recipient till Saltsjön behöver en ny anslutningsledning anläggas ca 3 km till Östbergatunneln, som är närmaste anslutningspunkt på "saltsjösidans" dagvattennät. Med ledning av uppgifter från Stockholm Vatten kan kostnaden för dessa ledningar uppskattas till minst 15 Mkr, vartill kommer driftskostnader för pumpning mm. Efter- som prövningsunderlaget visar att Mälaren och Saltsjön är i princip likvärdiga som recipienter för bolagets samlade dagvatten, har bolaget ansett det orimligt att åläggas att byta recipient.

Bolagets talan i aktuella delar kan alltså sammanfattas enligt följande.

- Frågan om installation av utrustning för rening/återföring av kondensat och utsläppspunkt hör ihop och bör prövas samtidigt och samordnat.
- I första hand ska prövotiden beträffande utsläppspunkt avslutas och nuvarande utsläppspunkt (Mälaren) godtas. Under en fortsatt prövotid ska bolaget installera utrustning för membranrening/återföring av ca 130 000 m³/år kondensat. Drifts- erfarenheter och förslag till begränsningsvärden (halter och mängder) för utsläp- pet till dagvattennätet ska redovisas till miljödomstolen senast tre år från laga- kraftvunnen dom.
- Om domstolen inte avslutar prövotiden beträffande utsläppspunkt utan håller öppet för en framtida överledning till Saltsjön, ska frågan om installation av utrustning för membranrening/återföring av kondensat också skjutas upp och avgöras samordnat vid ett senare tillfälle.

Vid huvudförhandlingen berördes översiktligt frågan om rening/återföring av allt kon- densat, alltså även kondensat från panna P4:s rök-gaskondensering. Bolaget hänvisade

Dnr.....

därvid till uppgiften ovan om behovet av processvatten och risker samt ifrågasatte behovet av ytterligare kunskap i den delen.

2.2.2 Miljödomstolens deldom

Miljödomstolen har frångått bolagets talan i följande avseenden

- Det har inte gjorts någon koppling mellan frågan om installation av utrustning för membranrening/återföring av kondensat och utsläppspunkt.
- Trots att frågan om utsläppspunkt skjutits upp har bolaget ålagts att installera utrustning för membranrening/återföring av halva kondensatmängden.
- Bolaget har dessutom ålagts att utreda förutsättningarna för installation av ytterligare utrustning för membranrening/återföring av resterande kondensatmängder.

2.2.3 Skäl för ändring

Bolaget accepterar miljödomstolens resonemang, att det föreligger osäkerheter när det gäller val av utsläppspunkt och att den frågan därför bör skjutas upp på nytt. Bolaget accepterar också att den nyligen genomförda sammankopplingen av södra och centrala fjärrvärmenäten i Stockholm kan komma att påverka driftsförhållandena vid Högdalenverket i sådan omfattning att det finns skäl att utreda förutsättningarna för membranrening så att hela kondensatmängden kan återföras till processen.

Miljödomstolens deldom ställer då bolaget i en situation där bolaget måste installera utrustning för membranrening/återföring av halva kondensatmängden samtidigt som det finns risk för att bolaget om några år dels måste installera motsvarande utrustning på resterande kondensatmängd, dels drabbas av väsentliga kostnader för byte av recipient för det samlade dagvattnet. Det är en situation som bolaget inte kan acceptera av följande skäl.

1. Bolaget riskerar att behöva installera två lika stora anläggningar för membranrening/återföring av kondensat, vilket måste ställas mot alternativet att bygga en

anläggning som från början kan dimensioneras och utformas för att klara hela den framtida kondensatmängden med dess årstidsvariationer. Med tanke på de vinster som kan göras vid installation av en anläggning (projektering, ledningsdragning projektadministration etc.) och den marginella utsläppsminskning som den nu ålagda installationen trots allt medför, anser bolaget det vara skäligt att bolaget ges möjlighet att under en kort tid utreda förutsättningarna för en större reningsanläggning.

2. Bolaget riskerar att, till höga kostnader, behöva installera ledningar m.m. för byte av recipient, vilket i sin tur riskerar leda till att rökgaskondenseringen vid Högdalenverket kan ifrågasättas från ekonomiska utgångspunkter. Skulle bolaget upphöra med rökgaskondensering blir den installerade membranreningen onyttig, eller i vart fall utan miljömässig betydelse.

Bolaget är därför av uppfattningen att miljödomstolens dom ska ändras. Bolaget föreslår att bolaget under den fortsatta prövotiden ska utreda förutsättningarna för installation av utrustning för membranrening/processåterföring av hela kondensatmängden vid Högdalenverket. De utsläppsmässiga effekterna bör bedömas med utgångspunkt från årstidsvariationer i pannornas körsätt och variationer i de aktuella kondensatens föroreningsinnehåll.

Med bolagets ändrade inriktning på utredningsarbetet kan tiden för prövotidsredovisning förkortas betydligt jämfört med vad miljödomstolen bestämt. Bolaget föreslår att redovisningen ska ges in till miljödomstolen senast ett år från lagakraftvunnen dom. Vid denna tidpunkt kommer bolaget att kunna lämna i vart fall en lägesrapport om arbetet med att utreda förutsättningarna för ett omhändertagande av dagvattnet från tak- och utomhusytor.

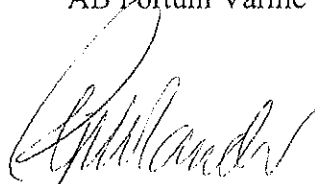
2009-09-04

Dnr.....

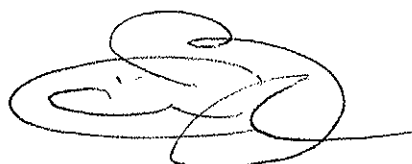
2.3 Skäl för prövningstillstånd

Som bolaget utvecklat ovan finns skäl till ändring av miljödomstolens dom. Frågan har betydelse för förutsättningarna för fortsatt rök-gaskondensering vid Högdalenverket och därmed stor miljömässig betydelse för Stockholm och stor ekonomisk betydelse för bolaget.

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad, genom

Per Molander
(enligt fullmakt)

Girion Blomdahl